

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

2018/2019

ÕPPEAASTA ARVUDES

Sisukord

Sissejuhatus	2
Õpilaste ja üliõpilaste näitajad	3
Üldharidus	3
Kutseharidus.....	3
Kõrgharidus	4
Täiskasvanuharidus	5
Õpetajate näitajad.....	7
Õpetajate arv õppeasutuste lõikes.....	7
Üldhariduskoolide õpetajate näitajad.....	7
Koolide arv ja suurus	10
Huvitav fakt	10
Lasteaiad.....	10
Üldhariduskoolid	10
Kutseõpet pakkuvad asutused	10
Kõrgkoolid.....	10
Huvikoolid ja noortekeskused	11
Muutused üldhariduse koolivõrgus, kutse- ning kõrghariduses 2017/2018. ja 2018/2019. õppeaasta vahetumisel	12
Koolide liitmised teise kooliga.....	12
Muudatused erakoolide seas	12
Koolide liitmine lasteaedadega või koolid, mille juurde loodi lasteaiaid.....	12
Gümnaasiumiastmete sulgemine ja uute riigigümnaasiumite avamine.....	12
Kooli pidamise üleandmine	12
Lähiaastatel toimuvad ümberkorraldused, millest omavalitsused on teavitanud.....	12
Muudatused kutse-ja kõrgharidust pakkuvates asutustes	13

Sissejuhatus

Lähiaastatel jätkub õpilaste arvu kasv. Septembris asub üldhariduskoolide statsionaarsesse õppesse hinnanguliselt 150 000 õpilast. Aastaks 2022 võib õpilaste arv jõuda 157 000ni. See jääb siiski kaugemale 1990ndate aastate lõpust, kui üldhariduskoolis käis enam kui 215 000 õpilast. Piirkonniti on muutused siiski erinevad ning peamiselt kasvab õpilaste arv Tartu- ja Harjumaal.

Kui õpilaste üldine arv kasvab, siis esimesse klassi astuvate laste arv on saavutamata kõrgetaset ning hakkab lähiaastatel veidi langema, jõudes nelja aasta pärast praeguse ~ 15 000 juurest 14 000ni.

Kutsehariduses on vastuvõtt viimastel aastatel stabiilne ning kasvanud on ka kutsekoolide õpilaste keskmine vanus. Lisandunud täiskasvanud õppijad tahavad tõsta oma konkurentsivõimet tööturul ning omandada uusi oskusi.

Üliõpilaste arv jätkab vähenemist, mis on seotud ühelt poolt demograafiliste muutustega (väheneb 18-24-aastaste inimeste arv ja osakaal rahvastikus) ja teiselt poolt muutustega õpiteedes. Trend teha pärast keskhariduse omandamist väike paus õppimises ning jätkata kas kõrg- või kutsehariduses mõne aasta möödudes, on süvenemas. Seda kinnitab ka üliõpilaste (ja kõrgkoolidesse sisseastujate) keskmise vanuse kasv ning täiskasvanud õppijate osakaalu kasv kutsehariduses. Suurenenud on välisüliõpilaste arv ja osakaal.

Enamik üldhariduse koolivõrgu muutustest on seotud kooliastmete ümberkorraldamisega – üldjuhul tähendab see, et noorte vähesuse tõttu lõpetatakse õppetöö munitsipaalkoolide gümnaasiumiastmes ning jätkatakse põhikoolina. Seetõttu on vähenenud 12-klassiliste koolide arv ning kasvanud põhikoolide hulk.

Õpetajate töötasu kasvab jätkuvalt ning riik on võtnud fookusesse ka lasteaiaõpetajate töötasu õpetajate omaga võrdseks tõstmise. Samas on üldhariduskoolis jätkuvalt probleemiks osakoormusega õpetajate suur osakaal (eelmisel õppeaastal töötas osakoormusega üle 43% õpetajatest), millele peaks leevendust tooma koolivõrgu jätkuv korrastamine.

Uue õppeaasta täpsed õpilaste arvud selguvad novembri keskpaigas, kui koolid ja omavalitsused on esitanud andmed Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS).

Detailsemad haridus-, teadus-, noorte ning keelevaldkonna näitajaid leiab haridusstatistika portaalist www.haridusSilm.ee ja analüüsid ministeeriumi kodulehelt rubriigist „haridusandmed“: <https://www.hm.ee/et/tegevused/uuringud-ja-statistika-0>.

Õpilaste ja üliõpilaste näitajad

Üldharidus

Kokku asub **2018/2019.** õppeaastal üldhariduskoolide statsionaarses õppes õppima ~ 150 800 õpilast. Prognoozi järgi kasvab statsionaarses õppes õpilaste arv kuni aastani 2023 ja hakkab siis tasapisi langema. Aastal 2030 on üldhariduses hinnanguliselt sama palju õpilasi kui praegu.

Esimesse klassi läheb sellel aastal ~ 15 000 õpilast. Põhikooli 1.–6. klassi asub õppima ~ 89 000 õpilast. Põhikooli 7.–9. klassi läheb ~ 39 000 õpilast.

Kümnendasse klassi astub prognoositavalt ~ 7900 ja kaheteistkümnenda klassi statsionaarses õppes asub õppima ~ 7000 noort. Kogu gümnaasiumis ehk 10.–12. klassis asub õppima ~ 22 000 noort.

Statsionaarse õppe õpilaste arv 1., 10. ja 12. klassis

Õpilaste arvud 1., 10. ja 12. klassis (statsionaarne õpe: KOV-, riigi- ja erakoolid)							
Klass	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
1. klassi õpilaste arv	13 260	13 697	14 152	14 723	15 457	15 234	15 437
10. klassi õpilaste arv	8 566	8 127	7 846	7 406	7 588	7 966	8 053
12. klassi õpilaste arv	8 324	7 810	7 173	6 963	6 781	6 460	6 568
Õpilaste koguarv	136 104	134 975	135 392	137 236	140 483	143 713	147 849

Õpilaste arvu prognoos 2018–2022 (Allikas: Eesti Statistikaamet (RV0212), EHIS)

Õpilaste arvu prognoos (statsionaarne õpe: KOV-, riigi- ja erakoolid)					
Klass	18/19 õa	19/20 õa	20/21 õa	21/22 õa	22/23 õa
1. klassi õpilaste arv	14 900	14 370	14 120	14 140	14 480
Õpilaste koguarv	150 790	152 670	154 110	155 590	157 030

Kutseharidus

Kutseõppes õpib kokku ~ 24 000 õpilast. Viimastel aastatel on oluliselt tõusnud kutseõppes õppijate keskmine vanus, sest on lisandunud üle 25-aastaseid õppijaid, kes soovivad omandada kutset või eriala ning tõsta oma konkurentsivõimet tööturul. Kuigi täiskasvanud õppijatel on üldjuhul varasem haridus (kesk- või ka kõrgharidus) omandatud, õpivad paljud neist neljanda taseme kutseõppes, mis eeldab põhiharidust.

Kutseõppurite arv õppeliikide lõikes

Kutseõppurite arv						
Õppeliik	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Põhihariduse nõudeta kutseõpe ¹	421	371	448	816	1 120	1 066
Kutseõpe põhihariduse baasil ²	966	1 005	2 121	4 660	6 674	7 520
Kutsekeskharidusõpe ³	14 152	13 245	12 420	11 700	11 308	10 717
Kutseõpe keskhariduse baasil ⁴	10 633	11 078	10 248	7731	5 969	4 840
Kokku	26 172	25 699	25 237	24 907	25 071	24 143
25 ja vanemate õppurite osakaal	23,3%	26,3%	29,2%	31,9%	35,1%	36,7%

Kõrgharidus

Oodata on üliõpilaste arvu jätkuvat vähenemist. Võrreldes kuue aasta taguse ajaga on eriti vähenenud vastuvõtt bakalaureuseõppesse, mis on seotud noorte arvu üldise vähenemisega. Nagu ka teistel haridustasemetel, selguvad selle aasta lõplikud vastuvõtnumbrid novembri keskpaigas, kui kõik üliõpilased on immatrikuleeritud ja andmed kantud Eesti Hariduse Infosüsteemi.

Üliõpilaste arv kõrghariduse tasemel õpete lõikes

Üliõpilaste arv							
Õppeaasta/Õpe	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
rakenduskõrgharidusõpe	20 791	20 233	17 878	15 749	14 235	13 414	12 900
bakalaureuseõpe	26 571	24 525	22 661	20 550	18 899	16 849	16 059
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	4 024	3 949	3 731	3 589	3 344	3 308	3 172

¹ Põhihariduse nõudeta kutseõpe (ISCED 2C) = põhihariduse nõudeta kutseõpe + teise taseme kutseõpe + kolmanda taseme kutseõpe.

² Kutseõpe põhihariduse baasil (ISCED 3C) = kutseõpe põhihariduse baasil + neljanda taseme kutseõppe esmaõpe + neljanda taseme kutseõppe jätkuõpe.

³ Kutsekeskharidusõpe (ISCED 3B) = kutsekeskharidusõpe + neljanda taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe).

⁴ Kutseõpe keskhariduse baasil (ISCED 4B) = kutseõpe keskhariduse baasil + viienda taseme kutseõppe esmaõpe + viienda taseme kutseõppe jätkuõpe.

magistriõpe	13 170	13 055	12 746	12 423	11 781	11 588	11 533
doktoriõpe	3 051	3 044	2 982	2 903	2 833	2 635	2 490
Kokku	67 607	64 806	59 998	55 214	51 092	47 794	46 154

Kõrghariduse tasemele **vastuvõetute arv** aastas õpetasemete lõikes

Vastuvõetute arv							
Õppeaasta/õpe	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
rakenduskõrgharidusõpe	5 056	4 778	3 726	3 472	3 895	3 807	3 435
bakalaureuseõpe	6 885	6 450	6 042	5 119	5 273	5 091	5 104
integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	725	703	609	631	622	628	646
magistriõpe	4 052	3 982	3 842	3 894	3 978	4 173	3 956
doktoriõpe	515	392	387	361	370	358	350
Kokku	17 233	16 305	14 606	13 477	14 138	14 057	13 491

Täiskasvanuharidus

Alates 2009. aastast on täiskasvanute osalus elukestvas õppes olnud üle 10 protsendi. Eelmisel, 2017. aastal osales elukestvas õppes 17,2 protsenti 25–64-aastastest täiskasvanutest⁵.

Üldhariduses oli 2017/18. õppeaastal täiskasvanud õppijaid 5 428, mis on veidi vähem kui aasta tagasi.

Kutseõppesse õppima asunud täiskasvanud õppurite (25-aastased ja vanemad õppurid) osakaal tõusis 2017/18. õppeaastal võrreldes eelmise õppeaastaga: 2016/2017 oli 25-aastaseid või vanemaid õpilasi 35,1 protsenti, 2017/18. õppeaastal oli see näitaja tõusnud 36,7 protsendini. 30-aastaste ja vanemate täiskasvanute arv kõrghariduses on alates 2011/2012. õppeaastast püsinud langustrendis, ent on viimasel, 2017/18. õppeaastal veidi kasvanud (võrreldes aasta varasemaga on lisandunud 193 õppurit).

⁵ Täiskasvanute osalemist elukestvas õppes mõõdetakse koolis või koolitusel osalemisena küsitlusele eelneva 4 nädala jooksul (25–64-aastaste seas). Näitaja selgitatakse välja Eesti tööjõu-uuringuga.

Täiskasvanud õppijate hulk on eriti palju kasvanud kutsehariduses

Täiskasvanud õppijaid tasemehariduses							
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Mittestatsionaarses õppes õppijad üldhariduses*	6 879	5 970	5 075	5 279	5 377	5 448	5 428
Täiskasvanud õppijad üldhariduses (25+)	1 664	1 543	1 437	1 631	1 648	1 616	1 714
Täiskasvanud õppijad kutsehariduses (25+)	5 370	6 101	6 770	7 366	7 933	8 801	8 866
Täiskasvanud õppijad kõrghariduses (30+)	14 196	14 062	13 623	13 076	12 611	12 281	12 474

* 20% mittestatsionaarse õpilastest on 17-aastased või nooremad.

25–64-aastaste osakaal (%), kes osalesid tasemeõppes või koolitusel viimase 4 nädala jooksul

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Eesti	6,0	6,5	7,0	9,7	10,5	11	11,9	12,8	12,6	11,6	12,4	15,7	17,2
EL kesk.	9,6	9,6	9,4	9,5	9,5	9,3	9,1	9,2	10,7	10,8	10,7	10,8	10,9

Õpetajate näitajad

Õpetajate arv õppeasutuste lõikes

Õpetajate arv on jätkuvalt oluliselt suurem kui ametikohtade arv, mistõttu märkimisväärselt suur osa õpetajatest töötab osalise koormusega.

Õpetajate ning õpetajate ametikohtade arv⁶ eelmisel, 2017/18. õppeaastal

Üldhariduskoolide õpetajate arv	14 905 inimest	Üldhariduskoolide õpetajate ametikohtade arv	12 372 ametikohta
Kutseõppeasutuste õpetajate arv	2 062 inimest	Kutseõppeasutuste õpetajate ametikohtade arv	1 322 ametikohta
Koolieelsete lasteasutuste õpetajate arv	7 909 inimest	Koolieelsete lasteasutuste õpetajate ametikohtade arv	7 550 ametikohta

Üldhariduskoolide õpetajate näitajad

Munitsipaalkoolide õpetajate miinimumpalk on nelja aastaga (2013. aasta vs 2017. aasta) kasvanud 46 protsenti. Munitsipaalkoolide õpetajate keskmine palk on sama ajaga kasvanud umbes 40 protsenti.

Õpetajate keskmine (ja miinimum-) palk võrdluses Eesti keskmise palgaga

Aasta	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Munitsipaalkooli õpetajate keskmine brutokuupalk	797€	812€	930€	1025€	1135€	1206€	1289€
Õpetaja miinimumpalk	644€	644€	715€	800€	900€	958€	1050€
Eesti keskmine brutokuupalk (ESA)	839€	887€	949€	1005€	1065€	1146€	1221€
Munitsipaalkooli õpetajate keskmine palk osakaaluna Eesti keskmisest palgast	95%	92%	98%	102%	107%	106%	106%

Õpetajate ametikohtade ja õpilaste suhtarv on väga madal – viimastel õppeaastatel on see olnud ligikaudu 12 õpilast õpetaja ametikoha kohta. 15 ja rohkem aastat tagasi ulatus see pea 19 õpilaseni õpetaja ametikoha kohta. Pärast 2012/2013. õppeaastat, mil õpilaste ja õpetajate suhtarv oli allpool

⁶ Õpetajate ametikohtade arv – tegemist on täistööajale taandatud ametikohtade arvuga

tabelis vaadeldava perioodi madalaim, on viimasel viiel õppeaastal õpilaste ja õpetaja ametikohtade suhtarv veidi tõusnud.

Viimasel ehk 2017/18. õppeaastal oli nii õpetajate kui ka õpetajate ametikohtade arv võrreldes aasta varasema ajaga tõusnud. Samas juba viimased kaheksa õppeaastat on õpetajad töötanud keskmiselt 0,83 ametikoha koormusega ehk kõikumised õpetajate ja õpetajate ametikohtade arvus ei ole keskmisele koormusele mõju praktiliselt avaldanud. Paljud üldhariduskoolide õpetajad töötavad osalise koormusega. TALISE⁷ uuring (keskendub 7.–9. klassi õpetajatele) näitab, et paljud osakoormusel olevatest õpetajatest sooviksid töötada täiskoormusega. Töökorraldus koolis sõltub koolijuhi personalipoliitikast ning koolipidaja koolivõrgupoliitikast.

Õpetajate ning õpilaste arvu muutus. Õpilaste arvu muutuse lõikes leiab üldhariduse rubriigist

Õppeaasta	Õpetajate arv	Õpetaja ametikohtade arv	Õpilaste arv statsionaarses õppes	Õpilaste arv statsionaarses ja mittestatsionaarses õppes	Õpilaste arv õpetaja ametikoha kohta
1998/1999	16 919	12 960	217 577	223 660	17,3
1999/2000	18 434	14 324	215 841	222 200	15,5
2000/2001	18 278	14 050	212 184	218 555	15,6
2004/2005	15 974	13 864	183 951	190 879	13,8
2005/2006	15 827	13 670	173 822	180 963	13,2
2006/2007	15 183	13 003	164 024	170 994	13,2
2007/2008	15 039	12 845	155 071	161 961	12,6
2008/2009	14 682	12 452	147 519	154 481	12,4
2009/2010	14 701	12 203	141 802	149 641	12,3
2010/2011	14 394	11 970	138 448	145 939	12,2
2011/2012	14 263	11 902	136 104	142 983	12,0
2012/2013	14 203	11 882	134 975	140 945	11,9
2013/2014	14 226	11 739	135 392	140 467	12,0
2014/2015	14 329	11 680	137 236	142 515	12,2
2015/2016	14 409	11 820	140 483	145 860	12,3
2016/2017	14 581	12 067	143 713	149 161	12,4
2017/2018	14 905	12 371	147 849	153 277	12,4

⁷ TALIS (The Teaching and Learning International Survey) on OECD (Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon) tehtav rahvusvaheline õpetamise ja õppimise uuring, millega kogutakse andmeid õppekeskkonna ja õpetajate töötingimuste kohta.

Üldhariduskoolide õpetajate jaotus koormuse alusel 2015/2016. kuni 2017/2018. õppeaastal

Koormus (EHIS)	Protsent õpetajatest		
	2015/2016	2016/2017	2017/2018
<0,5	17,3%	16,6%	16,7%
0,5-0,99	27,2%	27,0%	25,6%
1	48,7%	47,0%	49,0%
>1,0	6,8%	9,3%	8,7%

Koolide arv ja suurus

Huvitav fakt

Eelmisel õppeaastal (2017/18) oli suurim kool Keila Kool 1 408 õpilasega, väikseim Misso Kool kaheksa õpilasega.

Lasteaiad

Eestis oli 2017/2018. õppeaastal 628 lasteaeda. Alushariduses osales 2017. aasta seisuga 93,9% 4-aastastest kuni kooliealistest lastest. Viimastel aastatel on alushariduses osalemine püsinud stabiilne.

Üldhariduskoolid

Algava õppeaasta eel on Eestis 533 üldhariduskooli, sh

- ❖ 57 on 1–6-klassilised põhikoolid;
- ❖ 302 on 1–9-klassilised põhikoolid;
- ❖ 159 on põhikooliosaga või n-ö puhtad keskkoolid/gümnaasiumid (ehk 1.–12. klass ja 10.–12.klass);
 - ❖ nende seas on 24 n-ö puhast gümnaasiumi, mille seas on 15 riigigümnaasiumi (ainult 10.–12. klass);
- ❖ 15 on täiskasvanute gümnaasiumid.

Väikeseid ehk alla 100 õpilasega gümnaasiumiastmeid (10.–12. klass) oli eelmise õppeaasta seisuga 74 ja alla 50 õpilasega 43.

Väga väikeseid ehk alla 30 õpilasega põhikoole oli 18. Alla 30 õpilasega 1–6-klassilisi koole oli 31.

Kutseõpet pakuvad asutused

Algaval õppeaastal saab kutsehariduse tasemeõppes õppida 32 kutseõppeasutuses, mille hulgas on:

- ❖ 26 riigikutseõppeasutust;
- ❖ neli erakutseõppeasutust;
- ❖ kaks munitsipaalkutseõppeasutust.

Kõrgkoolid

2018/2019. õppeaastal saab kõrgharidust omandada kokku 20 õppeasutuses, mille hulgas on:

- ❖ kuus avalik-õiguslikku ülikooli;
- ❖ üks eraülikool;
- ❖ kaheksa riigi- ja viis erarakenduskõrgkooli.

Huvikoolid ja noortekeskused

Huvikoolide arv on aastate jooksul märkimisväärselt suurenenud ning kasv on jätkunud ka viimastel aastatel. Tabelis õppeaasta kohta käivas statistikas kajastatakse ainult neid huvikoole, kes on oma andmed vaatlusaluse õppeaasta kohta EHISes õigeaegselt kinnitanud.

Huvikoolid ja avatud noortekeskused aastate lõikes

Õppeaasta	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Huvikoole	410	416	527	562	591	625	597	651
Avatud noortekeskusi	210	210	227	237	246	247	263	281
Huvikoole 1000 noore kohta	1,29	1,34	1,74	1,9	2,03	2,2	2,1	2,33
Avatud noortekeskusi 1000 noore kohta	0,66	0,68	0,75	0,8	0,85	0,87	0,93	1,01

Muutused üldhariduse koolivõrgus, kutse- ning kõrghariduses 2017/2018. ja 2018/2019. õppeaasta vahetumisel

Enamik koolivõrgus toimuvaid muudatusi on seotud koolide ümberkorraldamise või liitmisega. Riigi eesmärk koolivõrgu korrastamisel on, et koole lihtsalt ei suleta, vaid vähendatakse haridustasemeid, keskendudes sellele, et lapsed saaksid võimalikult kaua käia kodulähedases koolis. Koostöös kohalike omavalitsustega on fookus 6-klassiliste koolide võrgustiku tugevdamisel.

Koolide liitmised teise kooliga

Haapsalu Põhikooliga liidetakse Haapsalu Nikolai Kool ja viimane lõpetab tegevuse eraldi koolina.

Muudatused erakoolide seas

Tegevust alustab üks erakool, Lilleoru Põhikool Rae vallas.

Uue tegevusloa andmisest keelduti Erakoolile Oja ning kool ei saa uuest õppeaastast enam tegevust jätkata.

Koolide liitmine lasteaedadega või koolid, mille juurde loodi lasteaiad

Meremäe Koolile, Tudulinna Põhikoolile, Eidapere Koolile, Risti Põhikoolile, Turba Koolile ja Ambla Lasteaed-Põhikoolile liidetakse juurde lasteaiad. Kõik need koolid jätkavad tegutsemist lasteaed-põhikoolidena.

Gümnaasiumiastmete sulgemine ja uute riigigümnaasiumite avamine

Lüganuse Keskkool, Juhan Liivi nimeline Alatskivi Keskkool, Tsirguliina Keskkool, Viimsi Keskkool, Paide Gümnaasium, Paide Ühisgümnaasium, Rapla Vesiroosi Gümnaasium ja Rapla Ühisgümnaasium lõpetavad õppe korraldamise gümnaasiumiastmes, koolid jätkavad tegutsemist põhikoolidena.

Tegevust alustab kolm uut riigigümnaasiumi: Viimsi Gümnaasium, Rapla Gümnaasium ja Paide Gümnaasium.

Kooli pidamise üleandmine

Haridus- ja Teadusministeerium annab alates uuest õppeaastast Kosejõe Kooli pidamise üle Kose vallale.

Lähiaastatel toimuvad ümberkorraldused, millest omavalitsused on teavitanud⁸

Järkjärgulised ümberkorraldamised täistsüklikoolist põhikooliks ehk gümnaasiumiastmete sulgemine seoses uute klasside avamata jätmisega:

- ❖ Puka Keskkool lasteaed-põhikooliks (2018/2019. õppeaasta);

⁸ Kuna teavitamise tähtaeg on 5 kuud enne ümberkorraldamist, siis võib mõnel juhul omavalitsusel otsus olla tehtud, kuid sellest pole veel riiki ametlikult teavitatud.

- ❖ Leisi Keskkool (2019/2020. õppeaasta);

Muudatused kutse-ja kõrgharidust pakkuvates asutustes

Alates 01.08.2018 kannab Tartu Kõrgem Kunstikool nime Kõrgem Kunstikool Pallas.

Väike-Maarja Õppekeskus lõpetab tegevuse 01.09.2018 ning Väike-Maarjas hakkab kutseõpet pakkuma Rakvere Ametikool. Õppekeskuse õpilased saavad õpinguid jätkata Väike-Maarjas Rakvere Ametikooli õpilastena.